

ส่วนที่ 1

บทนำ

1.1 ลักษณะของแผนพัฒนาสามปี

แผนพัฒนาสามปี เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สอดคล้อง เชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปีมีความต่อเนื่อง และเป็นแผนก้าวหน้า ครอบคลุมระยะเวลาสามปีและมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี โดยจะเป็นแผนที่บรรจุโครงการ / กิจกรรมการพัฒนาในรอบสามปีที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์ เพื่อผลักดันแนวทางการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักขององค์กร หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง แผนพัฒนาสามปีคือการแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ โดยมีหลักคิดที่ว่า ภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาหนึ่ง ๆ จะมีแนวทางการพัฒนาได้มากกว่าหนึ่งแนวทาง และภายใต้แนวทางการพัฒนาหนึ่ง ๆ จะมีโครงการ / กิจกรรมที่ได้มากกว่าหนึ่งโครงการ / กิจกรรมที่จะต้องนำมาดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการในแต่ละยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งจะมีผลต่อวัตถุประสงค์ เป้าหมายจุดมุ่งหมายการพัฒนาและวิสัยทัศน์ในที่สุด และแผนพัฒนาสามปีเป็นแผนที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับงบประมาณประจำปี กล่าวคือในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจะนำโครงการ / กิจกรรม ที่ได้บรรจุไว้ในแผนพัฒนาสามปีนำมาจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการพัฒนาท้องถิ่นในทางปฏิบัติต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

1. เพื่อรวบรวมโครงการ / กิจกรรมที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของยุทธศาสตร์ในแต่ละด้านตามแผนยุทธศาสตร์
2. เพื่อเป็นการแปลงแผนยุทธศาสตร์นำไปสู่กระบวนการจัดทำงบประมาณและนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม
3. เพื่อจัดเตรียมโครงการ / กิจกรรมเพื่อจัดสรรงบประมาณทั้งจากรายได้ของของเทศบาลและขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือจากราชการส่วนกลาง
4. เพื่อจัดสรรการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรขององค์กรอย่างเป็นระบบครอบคลุมพื้นที่ในทุกมิติ และยุติธรรม
5. เพื่อวางแผนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายหลักขององค์กรอย่างเป็นระบบ มีลำดับขั้นการดำเนินงานตามลำดับความสำคัญและจำเป็นเร่งด่วน
6. เพื่อให้เกิดภาคีความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่น สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

1.3 ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

หลังจากที่ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนาในแผนยุทธศาสตร์แล้ว จำเป็นต้องมีการจัดทำโครงการ / กิจกรรมการพัฒนาบรรจุในเอกสารแผนพัฒนาสามปี เพื่อให้มีการดำเนินการให้สอดคล้องตามแนวทางการพัฒนาในแต่ละยุทธศาสตร์ บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้ ในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีมีขั้นตอนการดำเนินการ 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการจัดทำแผน

งานวิเคราะห์นโยบายและแผน กองวิชาการและแผนงาน ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดทำแผนพัฒนา จะดำเนินการเสนอโครงการจัดทำแผนพัฒนาสามปี โดยมีการกำหนดทรัพยากรในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี และกำหนดปฏิทินการทำงานไว้อย่างชัดเจน เมื่อโครงการได้รับการอนุมัติเรียบร้อยแล้ว จะต้องแจ้งให้องค์กรที่เกี่ยวข้องทราบ ได้แก่ คณะกรรมการพัฒนาเทศบาล คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล และหน่วยงานภายในของเทศบาล

ขั้นตอนที่ 2 การคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา

1. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล สรุปยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนาจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา พร้อมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ปัญหาความต้องการของท้องถิ่น พร้อมทั้งสรุปยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น โครงการ/กิจกรรมในแต่ละยุทธศาสตร์ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาเทศบาล

2. คณะกรรมการพัฒนาเทศบาล พิจารณาความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การพัฒนา แนวทางการพัฒนาที่จะใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี รวมถึงกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่จะเพิ่มเติมหรือตัดทอน โดยโครงการที่มีความเชื่อมโยง สนับสนุนระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนา จะต้องกำหนดช่วงเวลาการดำเนินงานที่สอดคล้องกัน

นอกจากนี้ จะต้องนำโครงการ/กิจกรรมที่มาจากความต้องการของชุมชนและเกินขีดความสามารถในการดำเนินการของชุมชน มาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาสามปี มีการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรม พิจารณาแนวทางการจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่มีความต่อเนื่องในระยะยาว กิจกรรมที่มีความหลากหลาย โดยคำนึงถึงขีดความสามารถในด้านงบประมาณ ทรัพยากรขององค์กร ภาวการณ์พัฒนาที่จะเข้ามาร่วมดำเนินการ

ขั้นตอนที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลดำเนินการสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นต่อการจัดทำแผนพัฒนาสามปี โดยให้พิจารณาว่ายุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนาที่ได้คัดเลือก ต้องการข้อมูลประเภทใดเป็นพิเศษ โดยให้คำนึงถึงครอบคลุมของข้อมูลในแต่ละยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาจากแผนพัฒนาสามปี ฉบับที่ผ่านมาเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการจัดทำโครงการ / กิจกรรมการพัฒนาได้อย่างถูกต้อง ซึ่งการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลต้องมีการจัดเก็บข้อมูลทั้งภายในและภายนอกองค์กร

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย 4 กิจกรรมหลัก คือ

1. การประเมินผลการพัฒนาที่ผ่านมา โดยคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล สรุปผลการพัฒนาที่ผ่านมาและนำเสนอที่ประชุมซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการพัฒนาเทศบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. การทบทวนและจัดลำดับยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนา ที่สอดคล้องกับปัญหาความต้องการของประชาคม / ชุมชนในห้วงระยะเวลาสามปี หากพิจารณาแล้วเห็นว่ามีบางเรื่องเร่งด่วนที่จะต้องกำหนดขึ้นใหม่ ก็สามารถกระทำได้ แต่ต้องแสดงให้เห็นถึงเหตุผลและวัตถุประสงค์ที่มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการพัฒนา และวิสัยทัศน์การพัฒนา โดยคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล

ขั้นตอนที่ 4 การจัดทำรายละเอียดโครงการ / กิจกรรมพัฒนา

คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลพิจารณาคัดเลือกโครงการที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาในช่วงสามปีมาจัดทำรายละเอียดโครงการ เพื่อนำไปจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไป

ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำร่างแผนพัฒนาสามปี

1. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล จัดทำร่างแผนพัฒนาสามปี โดยมีเค้าโครงประกอบด้วย 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 บทนำ

ส่วนที่ 2 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่วนที่ 3 สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในปีที่ผ่านมา

ส่วนที่ 4 ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาในช่วงสามปี

ส่วนที่ 5 บัญชีโครงการ / กิจกรรม

ส่วนที่ 6 การนำแผนพัฒนาสามปีไปสู่การปฏิบัติและการติดตาม ประเมินผล

2. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลนำร่างแผนพัฒนาสามปีเสนอคณะกรรมการพัฒนาเทศบาลเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ขั้นตอนที่ 6 การอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาสามปี

1. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลสามปีจัดทำร่างแผนพัฒนาสามปีแล้วเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาเทศบาล

2. คณะกรรมการพัฒนาเทศบาลพิจารณาร่างแผนพัฒนาสามปีเพื่อเสนอนายกเทศมนตรี

3. นายกเทศมนตรีพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาสามปีและประกาศใช้แผนพัฒนาสามปี

1.4 ประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

กาจัดทำแผนพัฒนาสามปี เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้พิจารณาอย่างรอบคอบให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างแนวทางการดำเนินงานต่าง ๆ ที่อาจมีความเชื่อมโยง และส่งผลทั้งในเชิงสนับสนุน และเป็นอุปสรรคต่อกัน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาตัดสินใจกำหนดแนวทางการดำเนินงาน และใช้ทรัพยากรการบริหารของท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในท้องถิ่นต่อไป
